

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ

İstanbul Milletvekili

Afet yönetimi, toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini derinleştirmeyen, kadınların yaşam hakkını ve güvenliğini merkeze alan hak temelli bir kamusal sorumluluktur.

6 Şubat 2023'te meydana gelen depremlerin üzerinden üç yıl geçmesine rağmen depremden etkilenen illerde afet koşulları fiilen sona ermemiştir. "Geçici" olarak tanımlanan barınma çözümleri kalıcılaştırmış; başta Hatay olmak üzere birçok ilde konteyner kentler, kadınlar açısından güvencesizliğin, yoksulluğun ve şiddet riskinin yoğunlaştığı yaşam alanlarına dönüşmüştür. Resmi açıklamalara ve saha raporlarına göre yalnızca Hatay'da konteyner kentlerde yaşayan nüfusun yaklaşık 180 bine ulaşması, barınma krizinin sıradanlaşmış ve süreklilik kazanmış bir toplumsal güvenlik sorununa evrildiğini göstermektedir.

Afet yönetimi süreçleri toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini gözetmeyen biçimde yürütüldüğünde, kadınlar depremden çok daha ağır ve çok katmanlı biçimde etkilenmektedir. Kadınlar bir yandan çocukların, yaşlıların, engelli ve hasta bireylerin bakım yükünü üstlenirken; diğer yandan güvenli barınma, şiddetten korunma, sağlık ve psikososyal destek, istihdam ve eğitime erişim gibi en temel haklardan mahrum bırakılmaktadır. Depremde yıkılan kadın sığınma evlerinin yerine yenilerinin inşa edilmemesi ve şiddete maruz kalan kadınlara yalnızca 15 günlük geçici barınma sunulması, bu ihmalin en çarpıcı göstergelerindendir.

Deprem sonrası dönemde konteyner yaşamı; mahremiyet kaybı, hijyen sorunları, taciz ve şiddet riski ile başvuru ve izleme mekanizmalarının zayıflığı nedeniyle kadınlar açısından katmerli bir kırılganlık üretmektedir. Kadın örgütleri ve saha raporları, konteyner kentlerde ücretsiz ve güvenli barınmanın sağlanmadığını, şiddet izleme ve başvuru mekanizmalarının etkisiz kaldığını, aydınlatma ve kolluk varlığının yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.

Hatay Depremzede Derneği raporuna göre Hatay Valiliği'nin Eylül 2025'te paylaştığı verilerde konteyner kentlerde yaklaşık 148 bin kişinin yaşadığı, bağımsız konteyner alanlarıyla birlikte toplam sayının yaklaşık 180 bine ulaştığı belirtilmektedir. Aynı raporda, toplu taşımadaki yetersizlik ve servis maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle kadınlar, çocuklar ve yaşlılar açısından güvenlik riski doğuran davranışların (otostop vb.) arttığına dikkat çekilmektedir. İçişleri Bakanlığı, afet sonrası yaşam alanlarında yalnızca kamu düzenini sağlamakla değil; kadınların güvenliğini teminat altına almak, şiddetten korunmayı sağlamak ve kolluk-sosyal hizmetler - ŞÖNİM koordinasyonunu etkin biçimde kurmakla yükümlü temel idari organdır. Ancak konteyner kentlerde aydınlatma, kolluk varlığı, kamera sistemleri, acil başvuru noktaları ve risk izleme mekanizmalarındaki yetersizlikler, kadınlar açısından şiddetin ve tacizin görünmez kılınmasına yol açmaktadır.

Bu nedenle Hatay'da ve depremten etkilenen tüm illerde, konteyner kentlerde kalıcılaşan yaşam koşullarının kadınların yaşam hakkı ve güvenliği üzerindeki etkilerinin hangi somut idari önlemlerle yönetildiğinin açıklığa kavuşturulması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. 6 Şubat 2023 depremlelerinden etkilenen tüm illerde, geçici barınma alanları ve konteyner kentlerde yaşayan toplam nüfus kaçtır? Bu nüfusun cinsiyete göre dağılımı nedir?
2. Depremden etkilenen tüm illerde konteyner kentlerde kadınlara yönelik güvenlik risklerini azaltmak üzere (aydınlatma, kamera, kolluk varlığı, acil başvuru noktaları) hangi önlemler alınmıştır? Bu önlemler kaç yerleşimde fiilen uygulanmaktadır?
3. 2023-2026 yılları arasında deprem illerinin tamamında konteyner kentlerde kadına yönelik şiddet, taciz veya tehdit gerekçesiyle kolluğa yapılan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu veya önleyici tedbirle sonuçlanmıştır?
4. Hatay'da konteyner kentler ve bağımsız konteyner alanlarında yaşayan toplam nüfus ilçe ve alan bazında kaçtır? Bakanlığınız ve Valilik verilerine göre kamuoyuna yansıyan yaklaşık 180 bin kişi bilgisi doğru mudur?
5. Depremde yıkılan Hatay kadın sığınma evinin yerine üç yıl geçmesine rağmen neden yeni bir sığınma evi inşa edilmemiştir? Şiddete maruz kalan kadınlara yalnızca 15 günlük geçici barınma sunulmasının güvenlik ve koruma gerekçesi nedir?
6. 2023-2026 yılları arasında Hatay'daki konteyner kentlerde kadına yönelik şiddet, taciz veya tehdit gerekçesiyle kolluğa yapılan başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların kaç 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu veya önleyici tedbirle sonuçlanmış, kaç takipsizlik ile sonuçlanmıştır?
7. Hatay'daki konteyner kentlerin kaçında 24 saat sabit kolluk noktası; yeterli aydınlatma; kamera sistemi (kapsama alanı ve kayıt süresi) ve kadınlara yönelik acil başvuru/çağrı noktası bulunmaktadır?
8. Bu unsurların bulunmadığı konteyner kentler hangileridir? Eksikliklerin giderilmesine ilişkin somut takvim ve bütçe var mıdır?
9. Konteyner kentlerde görev yapan kolluk personeline "toplumsal cinsiyet temelli şiddet" ve "afet koşullarında şiddetle mücadele" başlıklarında eğitim verilmiş midir? Verildiyse kaç personele, hangi içerikte, kaç saat ve hangi aralıklarla?
10. ŞÖNİM, kolluk ve sosyal hizmetler arasındaki koordinasyon eksikliğini gidermek üzere Hatay'da afet koşullarına özgü bir kriz merkezi veya koordinasyon masası kurulmuş mudur? Kurulmadıysa gerekçesi nedir; kurulması planlanıyorsa takvim ve bütçe nedir?
11. Toplu taşıma yetersizliği ve servis maliyetleri nedeniyle artan güvenlik riskleri (otostop vb.) hakkında Hatay'da risk analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
12. 2025 Eylül-2026 Şubat döneminde Hatay'daki konteyner kentlerden "boşaltma/uzaklaştırma" süreçlerine ilişkin kaç idari işlem yapılmıştır? Bu işlemler sırasında kadınlar ve çocuklar için koruyucu sosyal mekanizmalar işletilmiş midir?
13. Konteyner kentlerde "boşaltma baskısı" iddialarına ilişkin Hatay'da herhangi bir idari inceleme yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?